

Beslut i överprövningsärende

*Riksenheten mot internationell och organiserad brottslighet,
ärende AM-26929-17*

Beslut

Åklagarens beslut ändras inte på annat sätt än beträffande beslutsmotiveringen.

Bakgrund

Chefsåklagaren Krister Petersson beslutade den 10 juni 2020 att lägga ned den förundersökning som hade inletts för utredning av mordet den 28 februari 1986 på statsminister Olof Palme. Den närmare motiveringen för beslutet var att den misstänkte har avlidit.

Jag har vid flera tillfällen tagit ställning till begäran om överprövning av chefsåklagarens beslut. Det första beslutet fattades den 30 september 2020. Detta beslut, och de efterföljande, har inneburit att jag på formella grunder inte har tagit upp ärendet till granskning. I den mån mina beslut har begärts överprövade har riksåklagaren inte sett skäl att ändra besluten.

Aktuell begäran om överprövning

En journalist har nu begärt överprövning av beslutet att lägga ned förundersökningen. Han har pekat på möjligheten att med modern forensisk teknik få fram ny bevisning genom ny dna-analys av prover från Olof Palmes rock. Framställningen är konkret och väcker frågan om det finns grund för att vidta sådana utredningsåtgärder.

Granskning av misstankarna mot Stig Engström

Beslutet år 2020 att lägga ned förundersökningen motiveras med att den misstänkte är avliden. Beslutet är kortfattat, men av den samma dag genomförda presskonferensen framgår på vilka grunder som Stig Engström, vid tiden för brottet anställd vid Skandia, misstänks vara den ensamma gärningsman som bringat statsministern om livet. Det framgår också att det är Stig Engströms död som ligger till grund för beslutsmotiveringen.

Åtgärder av det slag som journalisten nu har föreslagit förutsätter att förundersökningen återupptas. Det är dock inte möjligt så länge som Stig

Engströms död utgör skälet för att förundersökningen är nedlagd; med honom som utpekad gärningsman finns det inga förutsättningar för att leda en återupptagen förundersökning till åtal och dom.

Jag beslutade därför att upp ärendet till granskning till den del den avser misstankarna mot Stig Engström. Jag har granskat de omständigheter och utsagor som ansetts belasta Stig Engström. Jag har också tagit del av omständigheter som talar emot att Stig Engström är gärningsman vid dådet.

Min granskning har avsett de uppgifter som förundersökningen innehåller i nu nämnda delar, men jag har också läst en del av de böcker som pekats ut respektive avvisat Stig Engström som gärningsman.

Min bedömning

Ett antagande om att Stig Engström är gärningsman är oförenligt med Lisbeth Palmes utpekande av Christer Pettersson, som inte är utseendemässigt förväxlingsbar med Stig Engström. Ett sådant antagande är också oförenligt med vittnesuppgiften om att gärningsmannen under en tid stått och väntat på makarna Palme vid Dekorima-hörnet.

Stig Engström som gärningsman är därutöver svårförenligt med de uppgifter som finns om när han lämnade Skandiahuset, och således om han haft tidsmässigt utrymme att föröva gärningen.

Till det kommer att det är oförklarat

- om och i så fall hur han kunnat veta att makarna Palme skulle befinna sig utanför Skandiahuset just då
- på vilket sätt han förfogat över den typ av vapen som användes
- varför han bar på sig ett sådant vapen i skarpladdat skick då han lämnade Skandiahuset
- vilka motiv han haft för att bringa Olof Palme om livet.

Jag har vägt de omständigheter som är belastande för Stig Engström och som redovisades vid presskonferensen i juni 2020 mot de förhållanden som på olika sätt talar i motsatt riktning. Jag kan också konstatera att de vittnesuppgifter och annat som stödjer ett antagande om att Stig Engström är gärningsman i sig själva är behäftade med osäkerheter.

Sammantaget är det min bedömning att den föreliggande bevisningen inte är tillräcklig för att ligga till grund för ett utpekande av Stig Engström som gärningsman. Beslutet att lägga ned förundersökningen kan därför inte motiveras med att han är avliden.

De begärda utredningsåtgärderna

Jag har inom ramen för överprövningsärendet låtit undersöka förutsättningarna för att med modern teknik få fram ny bevisning från den aktuella rocken. Jag har haft flera möten med Nationellt forensiskt centrum och kunnat konstatera att det idag finns annan teknik tillgänglig jämfört med vad som fanns vid tidpunkten för nedlägningsbeslutet.

Min bedömning

Utsikterna att få en träff mot person och därigenom driva utredningen framåt bedöms vara synnerligen små. Det handlar både om sannolikheten för att dna-rester på rocken över huvud taget kommer från gärningsmannen, som avsaknaden av dna-profiler från några nu levande potentiellt misstänkta personer att jämföra med.

Jag har därför funnit att jag inte har underlag att återuppta förundersökningen för att göra förnyade analyser och provtagningar av Olof Palmes rock.

Skälen för mitt beslut

Det har nu snart gått 40 år sedan mordet på Olof Palme. Förundersökningen bedrevs aktivt i 34 år och följde en lång rad spår. Det finns i dag inte några för mig kända omständigheter som har förutsättningar att leda en återupptagen förundersökning till åtal och dom.

Det finns således inte anledning att ändra på Krister Peterssons beslut på annat sätt än beträffande motiveringen.

Förundersökningen ska således fortsatt vara nedlagd. Den nya beslutsmotiveringen lyder: På det utredningsmaterial som nu föreligger går det inte att bevisa vem som är gärningsman och ytterligare utredning kan inte antas förändra bevisläget på ett avgörande sätt.

Lennart Guné
Överåklagare

Maria Franzén
Föredragande

Expedieras till sökanden
Kopia till åklagarkammaren

Om du är missnöjd med detta beslut kan du begära överprövning. En begäran om överprövning bör vara skriftlig och skickas hit.

Vill du veta mer om överprövning? Gå in på www.aklagare.se